

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Lleis qualificades

Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de desembre del 2013 ha aprovat la següent:

Exposició de motius

La Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars va suposar la primera regulació completa i sistemàtica al Principat d'Andorra de la incapacitació i l'internament en situacions determinades, així com de les institucions tutelars que permeten conferir a determinades persones la guarda i la protecció de les que no tenen una capacitat plena d'autogovern. D'aquesta manera es va donar compliment al mandat que dimanava de la disposició final segona de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, aprovada el 17 d'octubre del 2002, l'article 22 de la qual regulava la incapacitació i la tutela amb caràcter provisional, i va permetre la derogació d'aquesta regulació transitòria, com també del Decret del 18 de juliol de 1973 sobre curadoria dels menors, de l'apartat V del Decret del 15 de novembre de 1975, relatiu a la tutela, i dels articles 44 al 49 de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996, que feien referència igualment a la tutela i a la figura del tutor.

Tal com es desprèn de l'exposició de motius de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, aquesta darrera va configurar un règim jurídic de la incapacitat plenament ajustat als principis que emanen de la Constitució del Principat d'Andorra i a l'interès públic que informa de tot el que està relacionat

amb els drets i les llibertats de la persona. Al mateix temps, l'internament es va regular tenint en compte el respecte necessari als drets fonamentals reconeguts constitucionalment i d'acord amb criteris eminentment garantistes. Pel que fa a les institucions tutelars, fins llavors regulades de forma parcial i dispersa, es van desenvolupar, sistematitzar i adaptar als temps actuals.

Així doncs, la Llei esmentada ha comportat un avenç i una millora substancials en la regulació de la incapacitació, l'internament i les institucions tutelars que encara ofereix un marc jurídic adequat i adaptat a les circumstàncies socials i econòmiques actuals. Ara bé, el temps transcorregut d'ençà de la seva entrada en vigor aconsella modificar diverses de les seves disposicions o afegir-ne de noves, per tal de resoldre algunes mancances o imprecisions constatades, especialment pel que fa a la regulació del procediment judicial d'incapacitació, tenint sempre present que han de prevaldre els drets i l'interès de les persones mereixedores de protecció.

En aquest sentit, la Llei amplia el ventall de les persones o les institucions legitimades per promoure la declaració judicial d'incapacitació, i millora la incardinació del Ministeri Fiscal en la tramitació del procés corresponent. Al mateix temps i per primera vegada, es preveu la possibilitat de demanar la rehabilitació de la pàtria potestat en el cas que es promogui la incapacitació, un cop la persona interessada hagi assolit la majoria d'edat, com a corollari lògic al fet que aquesta pàtria potestat es pugui prorrogar si la persona incapacitada i fins llavors menor d'edat assoleix després la majoria d'edat, tal com es preveia, i s'inclou aquest supòsit en el ventall de persones sotmeses a tutela.

Pel que fa al procediment judicial, s'introdueix una nova regulació al marge del procediment civil abreujat que fins ara se seguia, a fi d'escurçar i simplificar-ne la tramitació, sense desmerèixer les garanties processals que hi han de concórrer necessàriament. En aquest sentit, no solament es manté la necessitat que el batlle coneixedor del procediment examini personalment la persona interessada i encomani de forma preceptiva un dictamen pericial mèdic

independent, sinó que també es preveu per primera vegada que la demanda d'incapacitació sigui motivada suficientment i vagi acompanyada, sempre que sigui possible, d'un certificat mèdic relatiu a les capacitats físiques i psíquiques de la persona que es pretén incapacitar. Alhora, es preveu que el procés no pot superar el termini de sis mesos i, en mèrits del principi d'economia processal, s'incorporen les previsions necessàries a l'efecte que sigui el mateix jutgador qui adopti les mesures de protecció provisionals eventuais i dicti la sentència que posa fi al procediment, la qual també ha de constituir la institució tutelar escament, sense que calgui iniciar de forma coetània o posterior un procediment de jurisdicció voluntària, com fins ara. Tot plegat en el marc del mateix procés i, si escau, en el període d'execució de sentència pel que fa a la resolució de les controvèrsies sobre la guarda, el règim de visites i la pensió per a aliments de la persona sotmesa a una institució tutelar, i al nomenament del nou tutor en el cas que el que s'hagi nomenat en el seu moment cessi en les seves funcions.

D'altra banda, i per tal de conferir una seguretat jurídica més gran, es precisen quins són els actes de la persona incapacitada que poden ser impugnats i el termini de caducitat de l'acció corresponent, així com el fet que l'eficàcia dels actes realitzats abans de la fermesa de la sentència abasti no solament la que revoca la incapacitació, sinó també la que en modifica l'abast i els límits.

També s'ha introduït una modificació per donar compliment a la recomanació efectuada pel Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes i Tractaments Inhumans o Degradants del Consell d'Europa, relativa a les garanties en el recurs als mitjans de contenció física dels internats, en l'informe emès arran de la darrera visita efectuada al Principat d'Andorra, a finals de l'any 2011.

Igualment, a diferència del sistema tutelar pel qual va optar en el seu dia la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, es decideix possibilitar l'atribució del càrrec de tutor a una pluralitat de persones físiques o a una única persona jurídica, tenint en compte que s'ha demostrat que en alguns casos aquesta

possibilitat permet oferir una protecció millor a la persona sotmesa a tutela, i que els avantatges que comporta superen els inconvenients que evidenciava l'exposició de motius de la Llei referida –sense perjudici d'incorporar o mantenir les cauteles necessàries quan hi hagi més d'un tutor nomenat o quan les persones sotmeses a tutela siguin germanes. Al mateix temps, i per poder resoldre la problemàtica que pot suscitar la vacança en la tutela, es preveu per primera vegada la possibilitat de sol·licitar el nomenament de tutors substituïts. També s'amplia, per motius pràctics, el ventall de persones legitimades per demanar a l'òrgan judicial la constitució d'un consell de tutela per gestionar una empresa familiar de la qual forma part el tutelat i, consegüentment, la seva extinció.

Ensems, i a fi de millorar la protecció de la persona sotmesa a tutela o curatela, s'amplia la necessària autorització judicial o el preceptiu assentiment del curador al fet que el tutor o el menor emancipat o habilitat d'edat, segons correspongui, puguin deixar diners a crèdit.

Finalment, i per solucionar la dificultat que suposa de vegades esbrinar quina és la llei nacional de la persona mancada de capacitat d'autogovern d'acord amb la qual s'han de regular les institucions protectores, s'incorpora la previsió subsidiària que pugui ser d'aplicació la llei andorrana.

Article 1

Modificació de l'article 2

Es modifica l'article 2 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“Article 2.

Legitimació activa

1. Estan legitimats per promoure la declaració judicial d'incapacitació la mateixa persona interessada, el seu cònjuge o la persona amb la qual ha format una unió estable de parella, els seus descendents, els seus ascendents, els seus germans, el guardador de fet, el Ministeri Fiscal i el ministeri encarregat dels afers socials del Govern.

2. El Ministeri Fiscal sempre ha de ser part dels procediments d'incapacitació des de l'inici.

3. La incapacitació d'una persona menor d'edat no emancipada sols la poden promoure els seus pares si estan habilitats per a l'exercici de la pàtria potestat. Si es dóna lloc a la incapacitació, es prorroga la pàtria potestat per disposició de la Llei quan la persona incapacitada assoleix la majoria d'edat i s'exerceix d'acord amb el que estableix la sentència d'incapacitació i, subsidiàriament, d'acord amb les normes generals sobre la pàtria potestat.

4. Si la demanda d'incapacitació es promou quan la persona interessada ja ha assolit la majoria d'edat, es pot demanar la rehabilitació de la pàtria potestat.”

Article 2

Modificació de l'article 3

Es modifica l'article 3 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“Article 3.

Legitimació passiva

La persona subjecte del procés d'incapacitació pot comparèixer en el judici amb defensa i representació pròpies, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal. En el cas que el Ministeri Fiscal hagi promogut el judici d'incapacitació, la defensa de la persona concernida correspon al defensor judicial que es nomeni o a l'advocat que designi la persona interessada.”

Article 3

Modificació de l'article 4

Es modifica l'article 4 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“Article 4.

Procediment

1. El procés d'incapacitació s'inicia mitjançant un escrit de demanda adreçat a la Batllia.

2. La demanda ha de consignar la identitat i el lloc on poden ser citats la persona subjecte del procés d'incapacitació, els seus parents més pròxims i el metge tractant, i també ha de designar a les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar, indicant la seva idoneïtat. Igualment ha de contenir la

motivació necessària d'acord amb la incapacitació sol·licitada, s'hi han de proposar els mitjans de prova oportuns i, en la mesura que sigui possible, ha d'anar acompanyada d'un certificat mèdic relatiu a les capacitats físiques i psíquiques de la persona que es pretén incapacitar i a la necessitat eventual que s'adoptin mesures de protecció provisionals.

3. En el termini de cinc dies hàbils, el batlle notifica personalment la demanda a la persona subjecte del procés d'incapacitació i l'informa del seu contingut i del dret a l'assistència lletrada. La demanda també es notifica al Ministeri Fiscal, llevat que hagi promogut el procés d'incapacitació. Si la persona interessada no està en condicions de nomenar un lletrat o no desitja fer-ho, és defensada pel Ministeri Fiscal o per un defensor judicial en els termes de l'article 3.

4. Durant la tramitació del procediment d'incapacitació, el batlle pot adoptar les mesures escaients per protegir els interessos de la persona que es pretén incapacitar, que són substituïdes per les que estableix la sentència que decreta la incapacitació.

5. Si la demanda de mesures de protecció provisionals es presenta abans de la demanda que inicia el procés d'incapacitació, s'assigna, per torn, al batlle que correspongui, el qual també és competent per tramitar i resoldre el procés d'incapacitació. En el cas que s'adoptin mesures de protecció provisionals, queden sense efecte si en el termini de trenta dies naturals no s'interposa la demanda que dóna inici al procés d'incapacitació. Si les mesures de protecció provisionals se sol·liciten conjuntament amb la demanda que inicia el procés d'incapacitació, o amb posterioritat a aquesta demanda, és competent per resoldre-les el batlle que coneix el procés d'incapacitació.

6. Un cop rebuda la demanda de mesures de protecció provisionals, el batlle convoca les parts, l'advocat o el defensor judicial designats i el Ministeri Fiscal, per a una compareixença conjunta, amb vista a decidir únicament sobre si escau adoptar les mesures sol·licitades. La compareixença s'ha de celebrar dins dels deu dies hàbils següents d'haver presentat la demanda.

7. En l'acte de compareixença, el batlle escolta tots els presents i adopta mitjançant un aute, si escau, les mesures sol·licitades o les que cregui convenients. Aquestes mesures provisionals no són vinculants per a les pretensions respectives de les parts en el procediment d'incapacitació, ni poden prejutjar el que es decideix en la sentència amb la qual finalitza el procés.

8. El batlle ha d'examinar personalment la persona subjecte del procés d'incapacitació, en presència del Ministeri Fiscal i de l'advocat o del defensor judicial designats, a la qual també ha de consultar en relació amb les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar. Un cop finalitzada l'exploració de la persona que es pretén incapacitar, i havent escoltat igualment les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar i les que el batlle cregui convenient, el Ministeri Fiscal i l'advocat o el defensor judicial, en el cas que no hagin promogut el procés d'incapacitació, poden contestar verbalment la demanda i proposar prova.

9. Sense perjudici de les proves que proposin les parts, el batlle pot acordar, fins i tot d'ofici, la pràctica de tots els mitjans de prova que consideri oportuns tenint en compte les finalitats del procés d'incapacitació. En qualsevol cas, la sentència no pot decretar la incapacitació sense que el batlle hagi encomanat, d'ofici o a instància de part, un dictamen pericial mèdic independent.

10. Després d'haver practicat les proves proposades d'ofici o a instància de part i després que el batlle les hagi acceptades, aquest darrer comunica a les parts, a l'advocat o al defensor judicial designats i al Ministeri Fiscal el contingut de les proves esmentades, i els convoca dins dels deu dies hàbils següents perquè exposin les seves conclusions verbalment.

11. El batlle pot prescindir, excepcionalment, de notificar i informar la persona subjecte del procés d'incapacitació del contingut de la demanda i de la sentència, i de consultar-la en relació amb les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar, si conclou raonablement que aquestes actuacions li poden ocasionar un perjudici greu o si del certificat i del dictamen mèdic obrant

en autes es desprèn que no està en disposició de prendre'n coneixement. En aquests casos, la demanda i la sentència es comuniquen a l'advocat i al defensor judicial designats i, si escau, a la persona que el batlle entén més indicada a aquest efecte. La mateixa excepció es pot aplicar als tràmits previstos als apartats 6 i 10 d'aquest article.

12. El procés d'incapacitació no pot superar el termini de sis mesos.

13. Els conflictes derivats de la guarda de la persona sotmesa a una institució tutelar, inclòs l'establiment eventual d'un règim de visites i el pagament d'una pensió per a aliments, es resolen en execució de la sentència que decreta la incapacitació, llevat que els titulars de la institució tutelar hagin instat un procediment de separació, divorci, nul·litat del matrimoni o de regulació de mesures paternofiliales. El batlle competent pot segregar en el temps les decisions relatives a la guarda, al règim de visites i a la pensió per a aliments.

14. Són nuls la renúncia, l'aplanament i la transacció que recauen sobre les matèries objecte del procés d'incapacitació."

Article 4

Modificació de l'article 5, apartat 1

Es modifica l'article 5, apartat 1 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

"1. La incapacitació produeix els seus efectes a partir de la fermesa de la sentència que l'estableix, excepte en el supòsit que preveu l'article 1, apartat 2. La sentència ha de determinar el grau i els límits de la incapacitat, la constitució de l'organisme de protecció en funció de la incapacitat establerta, el nomenament de les persones titulars de la institució tutelar, i la procedència o no de l'internament de la persona incapacitada."

Article 5

Modificació de l'article 7

Es modifica l'article 7 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

"Article 7.

Posició jurídica de la persona incapacitada

Els actes realitzats per la persona incapacitada que contradiguin el que estableix la sentència que decreta la incapacitació poden ser impugnats a instàncies del seu representant legal, de la mateixa persona incapacitada o dels seus successors, en el termini de caducitat de quatre anys a comptar des de la data en què se celebri l'acte, del dia en què la persona declarada incapaç va recuperar la seva capacitat o de la data de la seva mort."

Article 6

Modificació de l'article 9, apartat 3

Es modifica l'article 9, apartat 3 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

"3. La sentència que revoca la que va declarar la incapacitació, o que la modifica de manera que n'amplia o en redueix el grau i els límits, no afecta l'eficàcia dels actes realitzats abans de la fermesa de la sentència revocatòria o modificativa."

Article 7

Addició d'un apartat 3 a l'article 13

S'afegeix un apartat 3 a l'article 13 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

"3. En qualsevol cas, el recurs a mitjans de contenció física dels internats només es pot fer amb l'aprovació prèvia del metge que l'atén, i després d'haver efectuat una avaluació individual del pacient o, en el cas que no sigui possible, s'ha de posar en coneixement del metge que l'atén, de forma immediata i a l'efecte d'aprovació. La durada de la contenció ha de ser limitada en el temps i la seva prolongació eventual més enllà de dues hores requereix una nova avaluació mèdica del pacient. En tots els casos s'ha de fer constar per escrit l'hora de l'inici i el final de la mesura adoptada, les circumstàncies que hi han donat lloc, la identitat del metge que l'ha aprovat i del personal que l'ha executat i, si escau, la constatació de les lesions causades

eventualment al pacient, al metge o al personal que hi ha intervingut.”

Article 8

Modificació de l'article 24, lletra c)

Es modifica l'article 24, lletra c) de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“c) Les persones sotmeses a pàtria potestat prorrogada o rehabilitada, en els supòsits que preveuen els apartats 3 i 4 de l'article 2, quan s'extingeixi, llevat que escaigui la constitució d'una curatela.”

Article 9

Modificació de l'article 25

Es modifica l'article 25 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“Article 25.

Titularitat del càrrec

1. La tutela l'exerceix una o més persones físiques o una sola persona jurídica. En el cas que hi hagi més d'un tutor, tots actuen de forma conjunta, llevat que s'estableixi expressament el contrari en la sentència que decreta la incapacitació. Els desacords entre els tutors s'han de resoldre en el tràmit d'execució de sentència d'incapacitació o en el procediment de jurisdicció voluntària que correspongui i amb l'audiència prèvia dels tutors, del menor si té almenys dotze anys o de la persona incapacitada si té prou coneixement.

2. S'han de nomenar els mateixos tutors per a tots els germans, llevat que per circumstàncies especials s'aconselli nomenar-ne de diversos.

3. La persona que promou el procés d'incapacitació pot sol·licitar el nomenament de tutors substituïts, en cas de vacança en la tutela. En el cas de cessament del tutor, els tutors substituïts exerceixen la tutela fins que el batlle nomeni un nou tutor.”

Article 10

Modificació de l'article 31, apartats 1 i 4

Es modifiquen els apartats 1 i 4 de l'article 31 de la Llei qualificada d'incapa-

citació i organismes tutelars, que queden redactats de la manera següent:

“1. A petició de la persona que nomena un tutor en previsió d'una futura declaració judicial d'incapacitació, dels pares que en nomenen un per als seus fills menors d'edat per al cas que s'hagi de constituir una tutela, de dos parents en línia recta descendent o ascendent majors d'edat, o d'un d'ells i el consort o la persona que ha format una unió estable de parella amb la persona incapacitada, l'organisme jurisdiccional pot autoritzar la constitució d'un consell de tutela per gestionar una empresa familiar de la qual forma part la persona tutelada, amb la facultat que nomeni un tutor i que en controlï la gestió.”

“4. L'organisme jurisdiccional, a instàncies del Ministeri Fiscal o de les persones indicades en l'apartat 1 d'aquest article, pot decretar l'extinció del consell de tutela si l'interès de la persona tutelada ho exigeix o si els seus membres no compleixen de forma correcta les funcions pròpies del càrrec.”

Article 11

Modificació de l'article 33

Es modifica l'article 33 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“Article 33.

Nomenament

1. La tutela es constitueix per sentència recaiguda en el procés d'incapacitació o per aute recaigut en el procediment de jurisdicció voluntària, en aquest darrer cas amb audiència prèvia del menor si té almenys dotze anys i de les altres persones que el batlle cregui convenient.

2. El batlle dona possessió del càrrec a la persona que ha d'exercir la tutela en el tràmit d'execució de sentència d'incapacitació, o en el procediment de jurisdicció voluntària esmentat a l'apartat anterior, un cop efectuat el nomenament.

3. Si el tutor anteriorment nomenat cessa en les seves funcions, el nomenament d'un nou tutor s'ha d'efectuar també en el mateix tràmit d'execució de sentència d'incapacitació o en el procedi-

ment de jurisdicció voluntària esmentat a l'apartat 1.”

Article 12

Modificació de l'article 42, apartat 1, lletra c)

Es modifica l'article 42, apartat 1, lletra c) de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“c) Prendre diners en préstec o deixar diners a crèdit en nom de la persona tutelada.”

Article 13

Modificació de l'article 57, apartat 2, lletra b)

Es modifica l'article 57, apartat 2, lletra b) de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“b) Per prendre diners en préstec o deixar diners a crèdit.”

Article 14

Modificació de l'article 65, apartat 1

Es modifica l'article 65, apartat 1 de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, que queda redactat de la manera següent:

“1. Les institucions protectores de les persones mancades de capacitat d'autogovern es regulen per la Llei nacional de la persona incapacitada. Tanmateix, si no s'acredita la Llei nacional de la persona incapacitada, s'aplica la Llei andorrana.”

Disposició transitòria

Les normes de procediment que preveu aquesta Llei seran d'aplicació als processos que s'iniciïn a partir de la data que entri en vigor.

Sense perjudici de l'anterior, qui hagi instat un procediment en el moment d'entrar en vigor la present Llei podrà iniciar en el termini de sis mesos un nou procediment quedant exonerat del pagament de les taxes judicials.

Disposició final primera

S'encomana al Govern que, en el termini màxim d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text de la Llei 15/2004, del 3 de novembre,

qualificada d'incapacitació i organismes tutelars que inclogui les modificacions introduïdes en aquesta Llei.

Disposició final segona

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap de quinze dies de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 19 de desembre del 2013

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell

François Hollande
President de la
República Francesa

Copríncep d'Andorra

Copríncep d'Andorra

Lleis ordinàries

Llei 26/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de desembre del 2013 ha aprovat la següent:

Exposició de motius

El Consell General, en la sessió del 15 de maig del 2008, va aprovar la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals, tenint en compte que, segons es desprèn de l'exposició de motius de la Llei esmentada, calia una regulació nova i més completa de l'exercici de les professions liberals i, alhora, era necessari adaptar l'ordenament jurídic andorrà al marc europeu en matèria de reconeixement de titulacions. Fins llavors, la norma reguladora en la matèria era el Decret d'exercici de professions lliberals, aprovat pel Consell General l'11 de juliol de 1977, el contingut del qual havia esdevingut parcialment inadaptat o, en qualsevol cas, incomplet, a fi de regular satisfactòriament l'exercici de les professions liberals de conformitat amb la realitat social i econòmica actual del Principat d'Andorra, i atenent el seu vessant associatiu, tant des del punt de vista privat com col·legial.

En aquest sentit, la Llei 6/2008, en els títols I i II, després de definir el concepte de "professió liberal", estableix les condicions i els requisits per accedir al seu exercici, i enumera els drets i deures que tenen o han de complir els professionals liberals. Seguidament, el títol III de la Llei fa referència detalladament als col·legis professionals i els regula, i el títol IV fa el mateix respecte de les associacions professionals. El títol V crea i determina les normes bàsiques relatives al Registre de Professionals Liberals,

Col·legis i Associacions Professionals. Finalment, el títol VI s'encarrega de preveure el règim disciplinari en l'exercici de les professions liberals, d'una banda, i col·legial, d'altra banda.

La Llei 6/2008 ha estat objecte d'una modificació puntual recent, en mèrits de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra. Concretament, s'ha substituït la necessitat d'acreditar la residència efectiva i ininterrompuda durant vint anys al Principat d'Andorra, com un dels requisits per accedir a l'exercici d'una professió liberal, de tal forma que a hores d'ara és suficient l'acreditació de la residència efectiva i permanent, sense perjudici que hagi de concórrer el tracte de reciprocitat que permeti l'exercici efectiu de la professió liberal als nacionals andorrans en l'estat d'origen del sol·licitant. D'altra banda, també s'ha modificat la possibilitat d'atorgar autoritzacions per a l'exercici de professions liberals, mitjançant habilitació especial per decret, a les persones que no reuneixin els requisits de residència i, actualment, de reciprocitat, eliminant tota referència temporal i introduint la concurrència necessària de criteris d'experiència, qualificació, reputació professional i empresarial o de les necessitats sectorials del país.

En qualsevol cas, la Llei 6/2008, aprovada tan sols fa cinc anys i escaig, i parcialment modificada més recentment, tal com s'ha detallat, ha suposat un pas endavant significatiu en la regulació de l'exercici de les professions liberals i de les entitats jurídiques en les quals els professionals liberals poden col·legiar-se o associar-se, tenint en compte que ofereix un marc jurídic complet i detallat en aquest sentit, endemés d'adequat i adaptat a les circumstàncies econòmiques i socials actuals, en què els professionals liberals segueixen tenint una gran incidència en la producció i la transmissió del coneixement, i un pes molt rellevant en l'activitat econòmica del país. Ara bé, l'aplicació pràctica de la Llei 6/2008 d'ençà que va entrar en vigor, i també des de la nova conjuntura derivada del procés d'obertura econòmica endegat en els últims dos anys, ha posat de manifest algunes discordances o mancances que calia resoldre, per tal d'atorgar una seguretat jurídica més gran als professionals liberals i a les altres persones o